

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

mint felülvizsgálati bíróság

Gfv. IX. 30. 063/2009/6. szám

A Magyar Köztársaság nevében!

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság dr. Polgárné dr. Mohácsy Zsuzsanna ügyvéd által képviselt **I. r.** dr. Dékány Anita ügyvéd által képviselt **II. r. felpereseknek**, dr. Fabriczki Katalin ügyvéd által képviselt **alperes** ellen tulajdonjog megállapítása és megbízási díj megfizetése iránt a Fővárosi Bíróságnál 3.P/P.V.22.071/2006. szám alatt indult és a Fővárosi Ítéltábla 3.Pf.20.634/2008/4. számú ítéletével befejezett perében, az említett számú másodfokú határozat ellen a II. r. felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a Fővárosi Ítéltábla 3.Pf.20.634/2008/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a II. r. felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 332.710 (Háromszázharminckettőezer-hétszáztíz) forint felülvizsgálati perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felülvizsgálati kérelem szempontjából irányadó tényállás szerint az alperes 2000. szeptemberében a V Pénzügyi Rt-vel kötött lízingszerződésekkel Citroen típusú gépjárműveket lízingelt 30 havi futamidőre. A lízingdíj fizetési kötelezettség biztosítására - más biztosítékok mellett - az alperes tagjai készfizető kezességet vállaltak. A lízingbe vett gépkocsikat bérbeadás útján hasznosították, majd azok tulajdonjogát a futamidő lejártának végén a maradványérték megfizetése mellett az alperes szerezte meg, majd azokat értékesítette.

A felperesek állítása szerint szóban megállapodtak az alperessel abban, hogy közösen 50-50 %-os költségviselés, valamint a haszon 50-50 %-ban történő megosztása mellett részt vesznek a gépkocsi-flotta felállításában. Megállapodtak továbbá abban, hogy a

keletkező hasznát ingatlan vásárlásra fordítják, amelyeknek tulajdonjogát az alperes $\frac{1}{2}$, - a felperesek pedig $\frac{1}{4}$ - $\frac{1}{4}$ részben szerzik meg; hogy az alperestől őket különböző tevékenységek után jutalék illeti meg. A projekt indításához 2 millió forintot adtak át az felperesnek, azt követően pedig a II. r. alperes negyedévenként 200.000 Ft-ot, összesen 2,400.000 Ft-ot adott át. Az alperes a lízingszerződés futamidejének eljárta után a flotta értékesítéséből 45,600.000 Ft-ot realizált.

Jutalék címén őket fejenként összesen 15,829.575 Ft illette meg, melyből az alperes az I. r. felperesnek semmit, a II. r. felperesnek 3,950.000 Ft-ot fizetett meg, továbbá, hogy a gépjármű-flotta értékesítéséből származó összegből az alperes 3 ingatlant vásárolt, amely ingatlanok $\frac{1}{4}$ - $\frac{1}{4}$ tulajdoni illetősége a felpereseket illeti meg. Mindezek alapján az I. r. felperes az alperessel szemben előterjesztett elsődleges keresetében annak megállapítását kérte, hogy megszerezte a fenti három ingatlan $\frac{1}{4}$ - $\frac{1}{4}$ tulajdoni hányadát, és a vételárrész beszámítása mellett a Ptk. 478.§-ának (1) bekezdése alapján 10,754.575 Ft és járulékai megfizetésére kérte az alperest kötelezni. A II. r. felperes az alperessel szemben előterjesztett elsődleges keresetében kérte annak megállapítását, hogy megszerezte a fenti ingatlanok $\frac{1}{4}$ - $\frac{1}{4}$ tulajdoni hányadát, illetve a vételárrész és a jutalék beszámítása mellett 6,804.575 Ft és járulékai megfizetésére kérte az alperest kötelezni.

Az I. r. felperes másodlagos keresetében 15,879.575 Ft és járulékai, a II. r. felperes pedig 11,929.575 Ft és járulékai megfizetése iránt terjesztett elő igényt azzal, hogy a II. r. felperes a kereseti követelését utóbb 112.114 Ft-tal leszállította, mert a követelése ezen részét engedményezte.

Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Vitatta, hogy a felperesek által állított tartalommal velük megállapodást kötött. Állította, hogy az üzletből az I. r. felperes haszna abból származott, hogy a gépjárművek biztosítását az I. r. felperes cége intézte, a II. r. felperes pedig a gépjármű forgalmazójától kapott jutalékot, egyéb térítésekre igényt nem tarthattak. Vitatta, hogy a felperesek 4,400.000 Ft-ot fizettek a közös vállalkozásba.

Az elsőfokon eljáró Fővárosi Bíróság a 3.P/P.V.22.071/2006/35. számú ítéletében a keresetet elutasította. A Fővárosi Ítélet tábla a felperesek fellebbezése folytán hozott 3.Pf.20.634/2008/4. számú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Elfogadta az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást és osztotta annak jogi következtetéseit is. A másodfokú bíróság jogi álláspontja szerint is a felpereseket terhelte annak bizonyítása, hogy az

alperessel közös üzleti tevékenység folytatásában állapodtak meg, és annak bizonyítása is, hogy e megállapodásnak mi volt a pontos tartalma, hogy a költségeket milyen arányban viselték, és az üzleti tevékenység hasznát milyen módon osztották meg.

Megítélése szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítékok okszerű mérlegelésével, a Pp. 206. §-ának megsértése nélkül állapította meg, hogy a felpereseknek a fentieket nem sikerült bizonyítani. Az elsőfokú eljárás során kihallgatott tanúk vallomását az elsőfokú bíróság együttesen is értékelte és ez alapján sem látta bizonyítottnak a felperesek által állított tartalommal a megállapodás létrejöttét, továbbá azt sem, hogy a felperesek 4,400.000 Ft-ot az alperes rendelkezésére bocsátottak a közös üzlettel összefüggésben.

A másodfokú bíróság azt is értékelte, hogy a Budaörsi Városi Bíróság előtt 5.P.22.275/2003. szám alatt a peres felek között per volt folyamatban, a felpereseknek az ottani nyilatkozataik a jelen perben tett nyilatkozataitól eltérnek. Figyelemmel volt továbbá arra is, hogy a kihallgatott tanúk közül, akik a felek közötti megállapodásról nyilatkozatot tettek csupán valamelyik féltől hallottak a megállapodásról, de közvetlen tudomásuk arról nem volt. Sz T tanú pedig olyan nyilatkozatot tett, hogy tudott a felek üzletéről, hogy M Cs és I S üzlete volt a megállapodás.

P Gy I tanút az elsőfokú eljárásban az utolsó tárgyalásra a felperesek kihallgatás végett előállították. Az elsőfokú bíróság a tanú kihallgatását arra figyelemmel mellőzte, hogy a felperesek a bizonyítási indítványuk előterjesztésével késlekedtek. A tanú közjegyzői okiratba foglalt nyilatkozatot tett, amelyet a felperesek a másodfokú eljárásban becsatoltak. A másodfokú bíróság megállapítása szerint nevezett ugyan a felperesek nyilatkozatával mindenben megegyező előadást tett, vallomását viszont kétségesse teszi az a tény, hogy maguk a felperesek is a különböző eljárások során különböző előadást tettek. Ha a tanú minden körülményre kiterjedő vallomást tudott tenni, a felpereseknek az első között kellett volna kérniük kihallgatását. Ezzel szemben a perben egészen az utolsó tárgyalásig a tanú neve fel sem merült olyanként, mint aki a megállapodásról is tudomással bír. A másodfokú bíróság megítélése szerint figyelemmel kellett lenni arra is, hogy P Gy I tanú és az I. r. felperes által vezetett gazdasági társaság a - P Kft. között 2000. - augusztus 17-én egy olyan megállapodás jött létre, amelyből nem állapítható meg, hogy a tanú pontosan milyen tevékenység ellenértéként egy Suzuki gépkocsira vált jogosulttá. A tanú tehát ilyen körülmények között elfogulatlannak nem tekinthető.

A jogerős ítélet ellen a II. r. felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben mindkét fokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára történő utasítását kérte. A másodfokú bíróság

által elkövetett jogszabálysértést a Pp. 141.§-ának (6) bekezdésében foglaltak megsértésében jelölte meg. Előadta, hogy P Gy I, az ügy eldöntése szempontjából kulcsfontosságú tanúnak a kihallgatását az elsőfokú bíróság mellőzte, holott a mellőzésnek nem voltak meg a jogszabályban írt feltételei. Az I. r. felperes a tanút tárgyaláson kihallgatás végett előállította. A Pp. 2008. január 3. napján hatályos 167.§-a értelmében, ha a fél a tényállításait tanúkkal kívánja bizonyítani, meg kell jelölnie a bizonyítani kívánt tényeket és be kell jelentenie a tanú nevét, foglalkozását és pontos címét, vagy pedig a tanút a tárgyalásra elő kell állítania. Annak ellenére, hogy az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperes a bizonyítási kötelezettségének nem tudott eleget tenni, a 2008. január 3-ára előállított P Gy I tanú kihallgatását mellőzte, holott a tanú a perbeli időben az alperesi cégnek társtulajdonosa volt, így a perben felmerült kérdésekre nyilatkozni tudott volna. Az elsőfokú bíróság ezen túlmenően sürgősségnek tartotta a gépjármű adásvételi szerződések beszerzését is.

Hivatkozott továbbá arra, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékok mérlegelését nem a Pp. 206.§-ában foglaltak szerint végezte el - erre az ítéletében a másodfokú bíróság is utalt -, ezért a másodfokú bíróságnak a Pp. 252.§-ának (2) bekezdése értelmében a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül hatályon kívül kellett volna helyezni az elsőfokú bíróság ítéletét és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítania. A bizonyítás kiegészítése, illetőleg a tárgyalás megismétlése elkerülhetetlen lett volna s mivel a másodfokú bíróság nem a Pp. 252. §-ának megfelelő határozatot hozott, ezért kérte a jogerős ítéletnek az elsőfokú ítéletre kiterjedő hatályon kívül helyezését.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult.

-.-.-.-

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A másodfokú bíróság nem foglalt állást atekintetben, hogy az elsőfokú bíróság helytelenül alkalmazta-e a Pp. 141. § (6) bekezdésében írtakat, amikor az előállított tanú kihallgatását mellőzte. Abban a kérdésben azonban helyesen döntött, - értékelve a tanú közjegyzői okiratba foglalt nyilatkozatát - hogy a kihallgatás elmaradása miatt a tárgyalás megismétlésére, illetve kiegészítésére nem volt szükség, ezért nem sértett eljárási jogszabályt a másodfokú bíróság, amikor az első fokú ítélet hatályon kívül helyezése helyett érdemi döntést hozott.

A Pp-nek a jelen per megindulásakor hatályos 141. § (2) bekezdése értelmében bizonyítékokat felhozni, illetve nyilatkozatot megtenni olyan időben kell, amely a per állása szerint a gondos és az eljárást elősegítő pervitelnek megfelel. A felperesnek tehát a bizonyítékai egy részét már a keresetlevelében elő kell adnia, majd pedig az első tárgyaláson az alperes nyilatkozatához képest kell a további bizonyítási indítványát megtennie. A felperesek a fenti kötelezettségüket elmulasztották, hiszen a két éve folyó perben nem indítványozták P Gy I tanúkénti meghallgatását a hat tárgyalás egyikén sem, annak ellenére, hogy az illető személye, az ügyben való részvétele mindig is ismert volt számukra. Sőt a 2007. november 5-én tartott tárgyaláson kifejezetten úgy nyilatkoztak, hogy a megállapodás létrejötte körében további tanúbizonyítási indítványuk nincsen. A gondos pervitel kötelezettségének elmulasztását nyilvánvalóan nem menti arra való hivatkozásuk, hogy nem tudták, P Gy I egyáltalán hajlandó-e a perben tanúskodni. Tekintettel azonban arra, hogy a felperesek a tanút a tárgyalásra előállították, a tanú kihallgatása a per befejezését előreláthatóan nem késleltette volna. A másodfokú bíróság nyilván erre tekintettel értékelte a szabad bizonyítás körében P Gy I közjegyzői okiratba foglalt nyilatkozatát és a többi bizonyítékkal való összevetése eredményeként jutott arra a következtetésre, hogy az elsőfokú bíróság ítélete megalapozott. A felülvizsgálati bíróság a másodfokú bíróság mérlegelésében iratellenességet nyilvánvaló okszerűtlenséget nem talált.

Ha a tanú a tárgyaláson mindazt elmondta volna, amit az I. r. felperes által benyújtott fellebbezéshez csatolt közjegyzői okiratba foglalt nyilatkozata tartalmazott, akkor sem lett volna alkalmas az alperes másik tulajdonosának - I S-nak - vallomásával szemben annak bizonyítására, hogy a peres felek között a megállapodás a felperesek által állított tartalommal jött létre. Különös tekintettel a felpereseknek a különböző eljárásokban - a másodfokú bíróság által helyesen idézett - egymásnak ellentmondó nyilatkozataikra. A per adatai szerint az alperesnek a perbeli időben három tulajdonosa volt, nevezetesen I S, aki az ügyvezetői tisztséget is betöltötte, továbbá B J és P Gy I. I S a 2007. január 4-ei tárgyaláson a bíróság tanúként hallgatta ki. Nevezett vallotta, hogy a gépkocsi lízing, valamint a bérlettel való hasznosítás tárgyában a felperesek és az alperes között nem jött létre szerződés, erre vonatkozóan még csak tárgyalások sem folytak. A felperesek nyeresége a lízingszerződések megkötése után járó, valamint a biztosítási szerződésből eredő jutalékból tevődött volna össze. Előadta, hogy a felperesek dr.Cs F ügyvéddel több szerződés-tervezetet készítettek az együttműködésről, abban azonban nem a felperesek, hanem az I. r. felperes cége a Gazdasági tanácsadó Bt. vett volna részt, mivel azonban a tulajdonostársaival úgy határoztak, hogy közös ügyletben részt nem vesznek azok közül egyiket sem írták alá. A II. r. felperes a meghallgatása során úgy

nyilatkozott, hogy az ilyen ügylet létrehozását maga sem tartotta kívánatosnak.

A további bizonyítékok, így a kihallgatott tanúk vallomása sem támasztotta alá, hogy P Gy I a különböző egyeztetéseken, illetőleg megbeszéléseken - a jelenléte okán konkrét értesüléseket szerzett a felek jogviszonyáról.

A II. r. felperes előadása szerint (13. sorszámú jegyzőkönyv) 2000. nyarán egy étteremben tartott megbeszélésen P Gy I és B J is jelen voltak. B Zs tanú, az étterem vezetője a 24. sorszámú jegyzőkönyvbe foglalt tanúvallomásában megerősítette, hogy e megbeszélésen P Gy I is részt vett, állítása szerint azonban itt csak beszélgetések folytak, tehát megállapodás nem született. A felek és dr. Cs F ügyvéd között folyó tárgyalásokon P Gy I nem vett részt, ezt I S és dr. Cs F ügyvéd is megerősítette, N A, G Z, Sz T Z és G J tanúk a vallomásukban P Gy I meg sem említették, K T tanú pedig csak annyit tudott, hogy az alperesnek volt még két tagja I S kívül, de neveket nem említett.

K K az I. r. felperes korábbi házastársa a 18. sorszámú jegyzőkönyvbe foglalt vallomásában akként nyilatkozott, hogy "nálunk" több esetben előfordult, hogy egyeztettek és jelen volt P Gy I, valamint B J is. A "nálunk" kifejezést a tanú nem részletezte. Ha ez azt jelentette, hogy az I. r. felperes lakásán történtek egyeztetések, úgy azt egyéb bizonyítékok nem támasztották alá. Ha viszont a S Kft-nél - ahol a tanú gazdasági igazgatóként működött - történt az egyeztetés, úgy az nem bizonyította a perbeli megállapodásról való tanácskozást, tekintve, hogy e céggel bonyolította az alperes a gépkocsik bérletére vonatkozó ügyleteket.

Dr. K A tanú vallotta, hogy az alperes székhelyén történt egyeztetés, ahol a peres felek valamint az alperes tulajdonosai is jelen voltak. Arról, hogy mi volt a megbeszélésnek, illetőleg az egyeztetésnek a tárgya dr. K A tanú nem adott elő semmi. Arról nyilatkozott, hogy P Gy I révén kerültek kapcsolatba a V Rt-vel továbbá, hogy P Gy I "az őt megillető jutalék" vonatkozásában írásbeli megállapodást kötött az I. r. felperes cégével. A fentiekből kitűnik, hogy olyan megbeszélésen ahol P Gy I bizonyítottan jelen volt nem volt érdemi megállapodás a felek között. Azt pedig, hogy a további jelenlétek esetében milyen tartalmú tárgyalások folytak, mi volt a megbeszélés tárgya következésképpen, hogy P Gy I mint jelenlévő személy mikor, milyen konkrét információk birtokába jutott a tanúk bizonyítani nem tudták.

Az írásbeli vallomását gyengíti az alperes által 18/A/15. sorszám alatt az iratokhoz csatolt az I. r. felperes cége és P Gy I között 2000. augusztus 17-én létrejött megállapodás, amely szerint a Kft. mint átadó vállalta, hogy P Gy I-nak mint a kft. munkájában aktív közreműködést vállaló átvevőnek (meg nem határozott tevékenység ellenértékeként) 2002. május 31-én átad egy Suzuki Swift gépkocsit

üzleti jutalék gyanánt. A tanú tehát elfogulatlannak a fentiek miatt a perben nem tekinthető, vallomását egyéb körülmények nem erősítették meg, ezért a kihallgatásának mellőzése az ügy érdemi elbírálására kihatással nem volt.

A kifejtettekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a Fővárosi Ítéltábla 3.Pf.20.634/2008/4. számú ítéletét a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése szerint hatályában fenntartotta.

A II. r. felperes felülvizsgálati kérelme sikertelen volt, ezért a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése szerint köteles az alperesnek a felülvizsgálati eljárásban okozott költségét megtéríteni. Az alperes felülvizsgálati perköltsége a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a/ pontja és (5) bekezdés szerint felszámítható ügyvédi munkadíjat foglalja magában

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2009.május 19.

Salamonné Dr. Solymosi Ibolya s.k. a tanács elnöke,
Gyöngyösiné Dr. Gyügyei Klára s.k. előadó bíró,
Dr. Lőrincz Györgyné s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági írnok
(PBné)